

Nummersorten NOS 155.279-05 ser lovende ud med lav modtagelighed for sygdomme i observationsparcellerne og topudbytter i årets forsøg. Sorterne Stairway og Focus, som er nye i de økologiske forsøg, viser også god sundhed i observationsparcellerne og gode udbytter på niveau med måleblandingen. Sorterne Wish og Feedway har givet gode udbytter i de sidste tre henholdsvis fire års forsøg. Halfdan er en høj sort, som i årets forsøg udbyttemæssigt ligger på niveau med måleblandingen, men til den lave side i forhold til topudbytterne. Sorten har i tidligere års forsøg vist en stærk ukrudtskonkurrenceevne. Ved valg af en høj sort øges risikoen for lejesæd ved højt kvælstofniveau. Evergreen, som i sidste års forsøg gav små udbytter, er tilbage på niveau med måleblandingen i årets forsøg, og sorten viser fortsat lav modtagelighed for svampesygdomme i observationsparcellerne. Se tidligere års udbytter i tabel 10.

Startgødning giver merudbytte i vårbyg

> LARS EGELUND OLSEN,
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

I seks forsøg er der sammenlignet effekt af forskellige gødningsstrategier og rækkeafstande på udbyttet i vårbyg og væksten af efterafgrøder. Der er blindharvet, og efterafgrøder er sået i forbindelse med ukrudtsfarvning og røddrensning på henholdsvis 12,5 og 25 cm rækkeafstand. De forskellige gødningsstrategier fremgår af tabel 11.

Der er opnået et merudbytte ved gødningsstrategierne, hvor der placeres Øgro svarende til 20 kg i forhold til 10 kg ammoniumkvælstof pr. ha i startgødning ved såning af vårbyggen. Der er ligeledes opnået et merudbytte ved at placere 10 kg ammoniumkvælstof pr. ha i startgødning ved såning, sammenlignet med at tildele hele gødningsmængden med slæbesko. Det planlagte tidspunkt for

TABEL 11. Startgødning, forskellig rækkeafstand og efterafgrøder i vårbyg. (P14, P15)

Vårbyg	Gødning, kg NH ₄ -N pr. ha	Ukrudt		Efterafgrøder ¹⁾			Udbytte, hkg pr. ha	Råprocent, pct. af TS
		Pct. dækning af jord		Plankehøjde	Udbytte, hkg TS pr. ha	Udbytte, hkg pr. ha		
		efter fuld gennemskridning	før høst					
2021. Antal forsøg²⁾								
<i>Gødningsstrategi</i>								
Gylle st. 16-18	69	29	4	46	13	8,1	41,5	9,7
10 kg NH ₄ i Øgro ved såning + gylle 70 kg NH ₄ ved 6-8 bladstadiet ³⁾	10 + 61	28	3	45	12	8,9	43,4	9,5
20 kg NH ₄ i Øgro ved såning + gylle 60 kg NH ₄ ved 6-8 bladstadiet ³⁾	20 + 52	27	4	44	12	7,5	45,6	9,5
LSD		ns	ns	ns	ns	ns	1,6	ns
<i>Rækkeafstand</i>								
12,5 cm + efterafgrøde ⁴⁾	71	31	3	43	12	8,5	44,4	9,5
25 cm + efterafgrøde ⁴⁾	71	25	4	47	13	7,9	42,6	9,7
LSD		1,4	0,6	ns	ns	ns	ns	ns
2019⁴⁾-2021. Antal forsøg²⁾								
<i>Gødningsstrategi</i>								
Gylle st. 16-18	75	23	9	49	14	12,7	44,8	10
10 kg NH ₄ i Øgro ved såning + gylle 70 kg NH ₄ ved 6-8 bladstadiet ³⁾	10 + 65	22	9	48	14	12,1	47,4	9,8
20 kg NH ₄ i Øgro ved såning + gylle 60 kg NH ₄ ved 6-8 bladstadiet ³⁾	20 + 56	22	9	47	14	11,9	48,3	9,9
LSD		ns	ns	ns	ns	ns	1,1	ns
<i>Rækkeafstand</i>								
12,5 cm + efterafgrøde ⁴⁾	75	24	8	47	13	12,4	47,2	9,8
25 cm + efterafgrøde ⁴⁾	75	20	10	49	15	12,1	46,5	10,0
LSD		1	1	ns	1,0	ns	ns	0,1

¹⁾ Efterafgrødeblanding: 0,2 kg akorie, 2 kg hvidkløver og 6 kg alm. rajgræs pr. ha.

²⁾ Der er ikke væksevirkning i forsøgene, hvilket betyder, at udbytter ved de tre forskellige gødningsstrategier påvirkedes af rækkeafstanden.

³⁾ 143 og 286 kg pr. ha Øgro svarer til henholdsvis 10 og 20 kg pr. ha ammoniumkvælstof.

⁴⁾ Sået efter ukrudtsfarvning.

⁵⁾ Sået efter røddrensning.

⁶⁾ Registreringer af ukrudt og efterafgrøde i oktober 2019 er ikke gennemført.

tildelingen af gyllen med slæbeskær har været i vårbyggers 6-8 bladsstadiet, men i flere forsøg har dette først været muligt senere på grund af en regnvejsperiode, hvilket kan have negativ betydning for strategien uden startgødning. Der er ikke forskel på udbyttet, når vårbyggen er sået på 12,5 cm eller 25 cm rækkeafstand. Der er signifikant lavere ukrudtsmængde ved strategierne med 25 cm rækkeafstand, målt i procent dækning af jorden efter fuld gennemskridning. Før høst er der en bedre dækning af efterafgrøderne, når de er etableret ved 25 cm rækkeafstand. I oktober måned er der ikke forskel i dækningen, biomassen eller højden af efterafgrøderne uanset gødningsstrategi eller rækkeafstand. Se tabel 11.

Gennemsnitsudbytterne i forsøgene varierer mellem 25,7 og 63,6 hkg pr. ha, og råproteinindholdet varierer mellem 8,3 og 11,7 procent af tørstof. I et forsøg er der kun tildelt cirka 50 procent af den planlagte mængde ammoniumkvælstof i gylle, da forhåndsanalysen afveg markant fra analysen af den tildelte gylle. Udbytter og ukrudtsdækning ved de forskellige strategier har i dette forsøg ikke afveget væsentligt fra de øvrige forsøg.

To af årets forsøg har været præget af et højt ukrudtstryk tidligt på sæsonen, da det på grund af en regnvejsperiode ikke lykkedes at få gennemført ukrudtsbekæmpelse. I et af disse forsøg måtte det opgives at etablere efterafgrøder, da det ville medføre for stor afgrødeskade.

I de forsøg, der er gennemført i årene 2019-2021, er de største udbytter opnået ved strategien med placering af 10 eller 20 kg ammoniumkvælstof pr. ha ved såning i forhold til strategien med tildeling af hele gødningsmængden med slæbeskær i vårbyggers 6-8 bladsstadiet.

I de tre års forsøg er der opnået den mindste ukrudtsdækning efter fuld gennemskridning ved 25 cm rækkeafstand, og der er her også opnået den bedste dækning af efterafgrøderne ved høst. Denne forskel er dog ikke signifikant i oktober måned.

Der er i de tre års forsøg ikke forskel på udbyttet, når vårbyggen er dyrket på 12,5 cm eller 25 cm rækkeafstand, men der er opnået et lidt højere råproteinindhold ved 25 cm rækkeafstand.

Forsøgsserien er afsluttet.

Faldende udbytte med stigende rækkeafstand

> LARS EGE LUND OLSEN,

INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Der er gennemført tre forsøg med såning af vårbyg på henholdsvis 6,25 cm, 12,5 cm og 25 cm rækkeafstand. Det største udbytte er opnået ved de mindste rækkeafstande. Der er i årets forsøg ikke forskel på råproteinindholdet i kernerne eller i ukrudtets dækning af jorden ved de tre rækkeafstande. Se tabel 12.

Forsøget er sået med en specialbygget såmaskine med ekstra såskær. Der er anvendt samme udsædsmængde pr. ha ved alle rækkeafstande, og forsøgene er gødet som den omgivende vårbygmark. Der er blindharvet og ukrudtsharvet som i den omgivende mark, og der er ikke radrenset. Forsøgene afspejler dermed den rene effekt af en ændret rækkeafstand på udbytte og forekomst af ukrudt. Der er ikke registreret angreb af sygdomme eller skadedyr, som vurderes at have betydning for udbyttet. I et af forsøgene er der små udbytter på under 20 hkg pr. ha, blandt andet på grund af skade fra gæs. I et forsøg er forsøgsparcellerne med 12,5 cm rækkeafstand ikke høstet forsøgsræssigt på grund af en fejl ved såning.

I seks vårbyg forsøg gennemført over to år er der høstet det største udbytte ved 6,25 cm og 12,5 cm rækkeafstand i forhold til 25 cm rækkeafstand. Det er ligeledes ved disse to rækkeafstande, at der er registreret den mindste dækning af ukrudt før høst.

Der er således ikke i denne forsøgsserie noget, der underbygger, at vårbyggens ukrudtskonkurrenceevne forbedres væsentligt ved at reducere rækkeafstanden fra 12,5 cm til 6,25 cm. Ligeledes viser forsøgsserien, i lighed med tidligere forsøg, at ved at øge rækkeafstand fra 12,5

I midten er der sået på 12,5 cm rækkeafstand, til venstre 6,25 cm og til højre 25 cm. For at undersøge direkte effekt af rækkeafstand er der udført samme ukrudtsbehandling ved alle tre rækkeafstande.